

NATURÄVENTYR & AKTIVITETER FÖR ALLA

UPPTÄCK

- Växter & djur du inte visste fanns
- Naturen i ditt landskap
- Nya nöjen

TRÄFFAS

- Träffa nya människor
- Kom ensam eller med vänner & familj

LÄR DIG

- Friluftsliv & allemansrätten
- Om djur, svamp & växter
- Om biologisk mångfald

Guideprogram

juli-december 2023

Hopajola *Hopajola stärker länets naturvård - och gör det lättare för fler att komma ut i naturen!*

Hopajola är en ideell förening som samlar in pengar till skydd och vård av biologiskt värdefull natur i länet. Pengarna kommer från både privatpersoner (sk naturvårnare) och sponsorer. Vi tar även emot gåvor, donationer och kondoleanser. Sen starten har Hopajola delat ut närmare 17 miljoner och bidragit till flera naturreservat, inventeringar, restaureringar, tillgänglighetsåtgärder, naturpedagogisk verksamhet m m. Mer pengar behövs dock för att skydda fler värdefulla naturområden i länet och stödja olika naturvårdsinsatser.

Bakgrund

Under 80-talet låg Örebro län långt ner på listan i arbetet med att skydda värdefull natur. År 1994 bildades därför Hopajola av länets kommuner, Landstinget, Naturskyddsföreningens länsförbund och kretsar i länet för att stärka naturvårdsarbetet.

Genom åren har Hopajola spelat en viktig roll för naturvården i länet, inte minst genom medfinansiering av kommunala naturreservat som bildats. Föreningen fungerar som en mötesplats för olika aktörer inom naturvård. Hopajola samordnar också länets naturguider och informerar om naturen i Örebro län.

Namnet Hopajola betyder *allmänning på gammal närkedialekt, eller "jorden vi äger tillsammans" som vi brukar säga.*

Sedan föreningen bildades har vi delat ut närmare 17 miljoner! Både till länets kommuner och föreningar, men även till Länsstyrelsens naturskyddsarbete. Bland annat till en handläggartjänst för att kunna bilda fler naturreservat. I början av 90-talet fanns bara ca 50 reservat i länet. I år kommer vi passera över 300 naturreservat. Samtidigt minskar statens anslag rejält för att skydda fler värdefulla skogar, och förlusten av arter pågår i ökad takt...

Pengar till länets naturvårdsarbete behövs mer än någonsin!

Naturkalendern

På hopajola.se publiceras aktiviteter som flera av länets naturföreningar/aktörer anordnar.

Stöd Hopajola - bli naturvårnare!

- Du hjälper till att skydda, vårda och värna naturområden inom Örebro län.
- Du stärker lokala ekosystem och den biologiska mångfald som vi människor är beroende av.
- Du ger möjlighet för fler att vistas i naturen.

Sätt in 200 kr eller mer på BG 901-1024 eller swisha till 123 901 1024. Ange namn och adress så får du guideprogrammet direkt hem i brevlådan. Du stöttar Hopajola även om du inte betalar 200 kr eller mer.

Läs mer på hopajola.se.

Foto
Omslagsbilder och samtliga månadsfoton är tagna av J-P Lahall, en av Hopajolas trogna samarbetspartners.

Layout: Amanda Olsson
Tryck: AB Kontorsrutin på Svanenmärkt papper

GDPR

Som ett led i vårt arbete med personuppgiftslagen (GDPR) publiceras endast arrangörernas hemsidor. Enstaka namn och kontaktuppgifter som är publicerade är godkända av den berörda personen. För att få mer information om aktiviteterna, titta in på arrangörernas hemsidor.

Små under och stora upplevelser, närmare än du tror!

Guideprogrammet är sammanställt av Hopajola och samlar uteaktiviteter från föreningsliv, offentliga aktörer och naturturismföretagare i Örebro län, där allmänheten hälsas välkommen. De flesta aktiviteter är gratis och sker i samarbete med Studieförbundet.

Tillgänglighetsguidningar

Hopajola erbjuder tillsammans med Region Örebro län, Örebro kommun, handikapporganisationer, Studieförbundet och andra aktörer ett antal tillgänglighetsanpassade guidningar i naturen, öppna för alla. Mer info i programmet och på Hopajolas hemsida.

Sön 2 juli. I stenhuggarens fotspår - sjönära tur i Ekeby Dreve

Sön 23 juli. Röda näckrosor & trollsländor i Fagertjärn

Sön 20 aug. Jättegytor & flyttblock i Sveafallen

Sön 3 sep. Frågesport & grillning i Varbergaskogen

Sön 10 sep. Stråtrövare & mytomspunna skogar i Tiveden

Månadens naturreservat

Hopajola anordnar reservatsguidningar året runt tillsammans med Länsstyrelsen, Studieförbundet och föreningslivet. Vi vill visa olika smultronställen i länet och förmedla kunskap om naturen.

Läs mer om länets naturreservat och nationalparker, samt hur du hittar dit på Länsstyrelsens hemsida. Där finns en krysslista som pdf med alla reservat, uppdelade efter kommun. lansstyrelsen.se/orebro

Länsstyrelsen
Örebro län

Barn, ungdomar & familj

Natursnokarna - Naturskyddsföreningens familjeverksamhet

I Natursnokarna upptäcker vuxna och barn naturen tillsammans. I dagsläget finns Natursnokar i Askersund, Hallsberg, Karlskoga, Örebro och Västernärke.

Vill du starta en natursnokgrupp där du bor?
Maila kansli.orebro.varmland@naturskyddsforeningen.se

Friluftsförbundets barn & ungdomsgrupper

Föreningen har aktiviteter för barn och ungdomar i alla åldrar; från öppna skogsgläntan och skogsknopp till äventyrliga familjer.

Vi anordnar även MTB-turer, vandringar och skidskola. Läs mer på: friluftsforamjandet.se/orebro

Tisdagspaddlingar i Vättern juli-augusti

Tisdagspaddlingar sker i Vättern kl 18-21, från slutet av maj till slutet av aug. OBS! Olika utgångsplatser, mer info på hemsidan och FB "Kajaknätverk norra Vättern". Arr: Friluftsförbundet Örebro

Lör 1 juli. Ängens blommor i Degerfors

Vi besöker en ängsmark i södra kommunen. Medtag matsäck.

Ansv: Tore, 070-202 62 77. Samling torget i Åtorp kl. 9.

Arr: Degerfors Naturskyddsförening.

Lör 1 juli. Fjärilslandskapet i Norra Mossby

Projekt för att öka den biologiska mångfalden med fjärilar som symbolarter. Avfärd Coop Hallsberg kl 9, alt. Kumla församlingshem kl 9. Arr: Kumla och Hallsbergs Naturskyddsföreningar.

Lör 1 juli. Botanisk vandring i Venakärret

Vi studerar växter i reservatets myr och våtmark. Samling Tappstället Örebro kl 9 eller Nora torg kl 10. Arr: Nora biologiska förening, Örebro Läns Botaniska Sällskap.

Sön 2 juli. Vandring över Skagerhultsmossen

Vi samlas i Skagerhults gamla kyrka kl. 10 för gudstjänst, sedan vandrar vi en del av "Prästastigen" över mossen. Medtag matsäck som intas halvvägs. Efter fiket vandrar vi tillbaka till kyrkan. Ansv: Jonas, 070-298 47 82. Arr: Västernärke Naturskyddsförening.

Sön 2 juli. I stenhuggarens fotspår vid Ekeby Dreve

Välkommen på en lugn och tillgänglighetsanpassad vandring med tema fåglar och traktens historia ut mot f.d. stenbrottet i strandskogen vid Hemfjärden. Samling med cykel vid Erik Rosenbergsstuga kl 10.20 eller reservatparkeringen nära Ekeby gård. Tid: 11-14. Arr: Hopajola, NOF, Studieförbundet, Region Örebro län m fl.

Mån 3 juli. Cykling Tysslingen runt

Cykeltur ca 30 km, med start kl 10 från Anckarsvärds Museum i Karlslund. Arr: Cykelförbundet Örebro.

Följ oss på sociala medier

Håll dig uppdaterad kring länets naturreservat, guidningar, lokala naturvårdsinsatser och annat intressant gällande naturen.

Hopajola Naturvärnet

Hopajola

Hopajola

Mån 3 juli. Imälvens ängar i Karlskoga

Naturresevatet har bland annat skyddats för att bevara den hotade flodpärlmusslan som lever i älven. Här finns även ett äldre odlingslandskap samt naturskogsartade strandskogar. Samling: Ljunggrens Motor kl 18. Arr: Karlskoga Naturskyddsforening.

Lör 8 juli. Botanik i Venakärret

Vi studerar växter i myr och våtmark. Samling Tappstället Örebro kl 9 eller Nora torg kl 10. Kontakt: Kari, 070-738 48 64. Arr: Örebro läns Botaniska Sällskap, Nora biologiska förening.

Lör 8 juli. Naturutflykt till Kilsbergen

Utflykt kl 10 till Kilsbergen. Samlingsplats: Ahlstroms parkering. Medtag fika. Arr: Stålldalens Naturstudieklubb.

Sön 9 juli. Älvhyttans många reservat

Här kan vi välja att besöka naturresevaten Venakärret, Älvhytte-ängen, Vena hage, Näsmarkerna eller Bromänge. Avfärd Coop Hallsberg kl. 8.45, Kumla församlingshem kl. 9. Arr: Kumla och Hallsbergs Naturskyddsforeningar.

Sön 9 juli. Bofors skjutfält med cykel

Upplev Bofors skjutfält och intressanta natur på cykel. Samling Ljunggrens motor kl 9. Arr: Karlskoga Naturskyddsforening.

Mån 10 juli. Cykeltur Billingerundan

Ca 25 km, start kl 10 från Billema. Arr: Cykelfrämjandet Örebro.

Tis 11 juli. Bland fåglar & trollsländor i Glottrakärret

Glottrakärret i Hallsberg kommun är juli månads naturresevat. Vi paddlar med packraft bland gungflyn längs Haddeboån och spanar. Tid: 17-21. Kostnad 250 kr/person, 100 kr vid egen packraft. OBS! Begränsat antal platser. Anmälan sker till: natur@hopajola.se. Arr: Hopajola, Länsstyrelsen, Studieförbundet m fl.

Lör 15 juli. Insektspaning vid Axsjöfallet

Vi spanar fjärilar och andra insekter på Björn Nordzells blomsterrika slätterängar. Start kl 10.30 för prat sedan besöker vi ängarna. Ansv: Björn, 0708-83 59 74. Arr: Närkes insektsforening.

Fre-lör 21-22 juli. Skogsfestivalen i Åfallet

Skogsfestivalen nära Hjortkvarn är en inspirerande mötesplats som samlar skogsaktiva, skogsträdgårdsentusiaster och miljöengagerade från hela landet. Arr: Skydda Skogen.

Sön 23 juli. Röda näckrosor & trollsländor i Fagertärn

Följ med till Fagertärns naturresevat. Vi spanar efter trollsländor och andra djur & växter som trivs här. Guidningen passar både gående, rullstolsburna och barnfamiljer. Samling vid parkeringen. Tid: 11-14. Arr: Hopajola, handikapporganisationer i länet, Studieförbundet, med stöd av Region Örebro län.

Mån 17 juli. Cykeltur till konstnären Åsa Södergren

Ca 10 km, start kl 17 från Svampen. Arr: Cykelfrämjandet Örebro.

Fre 21 juli. Liekurs i Karlskoga

Slawomir lär oss grunderna för lie och hur man slår med den. Tid: 17-19. Samling: Fjärils- och Humleträdgården. Ansv: Slawomir, 073-777 50 24. Arr: Karlskoga Naturskyddsforening.

Fjärilsjakt. Foto: Göran Hellman

Sön 23 juli. Studiebesök hos biodlare i Vretstorp

Arne i Höghult berättar om sin biodling, inkl drottningodling av det ursprungliga Nordiska biet, och visar hur man slungar honung. Avfärd Coop Hallsberg kl 14. Arr: Hallsberg Naturskyddsforening.

Sön 23 juli. Guidning i Lankälvs-katedralen

Kom med in i en värld under vattenytan och lär dig mer om de viktiga arter som föds och lever i vattnet. Start kl 15 vid Lankälvs-katedralen i Södra Hyttan. Arr: Hällefors Naturskyddsforening, Bergslagens Visitor Center.

Augusti

Lör 5 aug. Slätter på Alntorps ö

Vi hässjar ängshö och inventerar ängens arter av insekter och växter. Tid: 10-ca 14. Båten Plaskus tar oss över. Mer info på förningens hemsida. Arr: Nora Naturskyddsförening, Nora kommun.

Lör 5 aug. Ängens dag i Karlskoga

Slätterängen vid Aggerudspåret ska bli slagen även i år. Prova och lär dig att slå med lie. Om du har egen så ta med dig. Fika bjudes. Start kl 9. Arr: Karlskoga Naturskyddsförening.

Tis 8 aug. Fladdermöss i Herrfallsäng

Naturvårdsbiolog Helena Backius föreläser om fladdermöss. Sedan ger vi oss ut på kvällspaning och hoppas träffa på dessa magiska väsen. Vid regn framflyttas det en vecka. Anmälan via anmälningslänk till Sanna på Studieförbundet. Pris: 50 kr/person. Arr: Hallsberg Naturskyddsförening, Studieförbundet.

Ons 9 aug. Vadare i Oset

Samling 18.00 parkeringen invid Avloppsreningsverket. Ansv: Lars, 070-558 99 06. Tid: 18-20. Arr: Närkes Ornitologiska Förening.

Lör 12 aug. Guidad tur i Lockgruvan - gamla Pershyttan

Pershyttan är ett unikt minnesmärke från Bergslagens storhetstid. Anmälan sker till Lars på info@vebo.nu. Pris medlem: 100 kr, icke medlem: 150 kr. Arr: STF Närke Bergslagen.

Sön 13 aug. Tebroängen i Hällefors

Vi besöker ett presumtivt reservatsobjekt, med rikkärr och kalkpåverkade skogar. Samling kl 10. Anmäl senast 10/8 till Örjan, 0587-620 25. Arr: Hällefors Naturskyddsförening.

Sön 13 aug. Cykeltur runt Tysslingen

Vi cyklar Tysslingen runt ca 32 km och njuter av omgivningarna. Start kl 10 vid Karlslunds herrgård. Anmälan sker till: stf.narke.bergslagen@la.stfturist.se Arr: STF Närke Bergslagen.

Sön 13 aug. Vadare i Oset

Tid: 7-9. Samling vid parkeringen invid Avloppsreningsverket. Ansv: Lars, 070-558 99 06. Arr: Närkes Ornitologiska Förening.

Tor 17 aug. Svampvandring i Ställdalen

Vandring i Ställdalen med omnejd för en svampexkursion. Samling kl 17 vid Ahlstroms parkering. Arr: Ställdalens Naturstudieklubb.

Lör 19 aug. Båtresa & naturvandring på Björkön

Följ med till naturreservatet Björkön i Hjälmaran. Avgång från Naturens Hus kl 10, äter ca 16. Avgift: 100 kronor/person. OBS! Begränsat antal på båten! Föranmälan sker från 1/8 till Valdemar, 070-456 78 25. Arr: Östernärkes Naturvårdsförening, Närkes Insektsförening, Hopajola, Studieförbundet, Örebro kommun.

Lör 19 aug. Slätter av ängen i Håkansboda

Häng med oss till ängen i Håkansboda. Föreningen bjuder anmälda deltagare på slätterlunch. Datum kan ändras pga väder. Anmäl till Jesper, 070-680 42 56. Arr: Lindesberg Naturskyddsförening.

Lör 19 aug. Gentianor i Glanshammar-Nasta

Botanisk exkursion i Glanshammarstrakten. Samling Tappstället Örebro kl 9.30. Arr: Örebro läns Botaniska Sällskap.

Lör-sön 19-20 aug. Vandring med tältövernattning

Vi träffas i Ånnaboda för att vandra på Bergslagsledens etapp 9 mot Kilsbergsstugan i Tomasboda där vi slår läger. Samling kl 10 vid Ånnaboda utanför restaurangen. Ansv: Johan & Pelle. Anmälan senast 15/8 till Johan på 070-360 75 16. Arr: STF Närke Bergslagen.

Intervju med Sara Martinez Gunnarsson

Vad är din roll på Länsstyrelsen?

Jag är naturvårdshandläggare och samordnar länets arbete över invasiva främmande arter. Det innebär att vi planerar bekämpningsprojekt, arbetar med informationsinsatser, utför tidiga insatser vid nyintroducerade arter och tillsyn på arter som är listade i EU-förordningen.

Vad är ÄGP?

ÄGP står för Åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper. Programmen tas fram för de arter eller livsmiljöer som riskerar att utrotas eller försvinna. De flesta av arterna finns upptagna på ArtDatabankens rödlista över hotade arter i kategorierna Akut hotad, Starkt hotad och Sårbar. I åtgärdsprogrammet för en art (eller en livsmiljö) beskrivs arten, livsmiljö, hot och vilka åtgärder som är aktuella för att bevara dem. Länsstyrelserna har i uppdrag att genomföra programmen.

Vilka invasiva arter arbetar Länsstyrelsen Örebro främst med?

De landväxter vi arbetar främst med är jättebalsamin, jätteloka, gul skunkkalla, sidenört, kanadensiskt gullris och blomsterlupin. Vi prioriterar att bekämpa nyintroducerade arter, EU-listade arter, arter som har etablerats i våra skyddade områden och spridningsvägar in till våra skyddade områden. Ser man invasiva arter ute i naturen kan man rapportera det på invasivaarter.nu eller rappen.nu. Rapporteringar är ett viktigt underlag för vårt arbete på Länsstyrelsen.

Vad kan privatpersoner göra för att bekämpa invasiva arter?

Hjälp gärna till så dessa arter inte sprids vidare i naturen. Naturvårdsverket har bra information om olika bekämpningsmetoder för olika arter. Växtavfallet ska slängas i slutna sopsäckar på en avfallsanläggning. Kontakta din kommun innan du kör dit, för att ta reda på vilka regler som gäller.

Exempel på invasiva arter

Jättebalsamin

Den är listad på EU:s förteckning över invasiva arter. De bildar mycket tät bestånd och konkurrerar med andra växter om plats och solljus.

Bekämpas genom att dra upp plantorna eller slått. Materialet kan lämnas kvar på plats (inte på blöta områden). Om blomställningar finns ska det slängas i sopsäckar och skickas till destruktion.

Blomsterlupin

Hotar biologisk mångfald då den konkurrerar ut växter genom bl.a. sin förmåga att binda kväve och därmed gödsla marken. I magra jordar där den vanligen växer kan tillskottet av kväve göra att ängsblommor, som ofta är särskilt skyddsvärda, ersätts. Bekämpas genom att plantor och rötter grävs upp (ca 30 cm). Allt växtmaterial ska skickas till destruktion. Bekämpningen bör helst ske innan blomning.

Kanadensiskt gullris

Räknas ännu inte som en invasiv art, men utvärderas. Kan bli upp till två meter och har en stor spridningsförmåga. Den har en tendens att invadera och sprida sig på öppna sandrika och näringsfattiga torrängar, stäppmiljöer och ruderatmarker, där inhemska lågvuxna och konkurrenssvaga växter annars skulle växa. Dessa växter har redan minskat mycket de senaste 100 åren, vilket gör att hotet från kanadensiskt gullris blir allvarligt. Bekämpas genom kapning eller slått. Allt växtmaterial ska slängas i sopsäckar och sedan skickas till destruktion. Bekämpningen bör helst ske innan blomning.

Stort tack till våra samarbetspartners!

Lekebergs Sparbank

NATURKOMPANIET

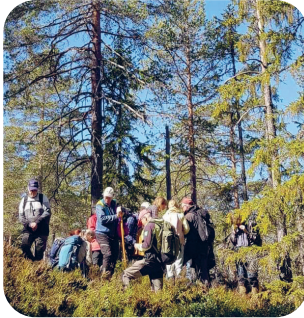

Örebro läns naturguider

Hopajola samordnar naturguider med olika kompetenser i länet. Vi arrangerar guidningar året runt för att öka människors naturkänsla och kunskaper om naturen.

Att följa med på en naturguidning är ett sätt att öka denna förståelse och själv få uppleva hur fantastisk naturen är. Vill du ha en guidning i länet skraddarsyr vi gärna ett uppdrag efter dina behov och önskemål.

Naturskyddsföreningens skogsgrupp

Skogsgruppen finns till för att engagera fler personer i skogsfrågor och skapa en mötesplats för alla som är intresserade av att bevara skyddsvärd skog. Gruppen har skyddat flera skogar med höga naturvärden i länet och arbetar aktivt med flera skogar.

Under 2023 har gruppen fysiska/digitala möten den 3:e onsdagen varje månad och följande lördag i samma vecka gör vi en utflykt till någon skyddsvärd skog. Vill du vara en del av skogsgruppen?

Maila Örebro läns skogsgrupp: orebrolan@naturskyddsforeningen.se
Läs mer om oss på: orebrolan.naturskyddsforeningen.se/skogsgruppen

Se intervjuer & reservatstips på YouTube

Mats Rosenberg berättar om sitt liv och om förändringen av Oset & Rynningeviken, Tysslingen och Kvismaren.

Film från tillgänglighetsanpassad guidning i Trystorps Ekäng. Upplev florin och fåglar i ett av Lekebergs fina naturreservat.

Ingevi Fall berättar om sitt liv och erfarenheter som lärare och ideellt engagerad.

Gården i Hyttebacken ligger nordväst om Bocksboda i Kilsbergen och ägs av Örebro kommun. Här bevaras natur- och kulturvärdena för att möjliggöra ett blivande reservat.

Gör en insats för den biologiska mångfalden

För dig utan trädgård

- Bli föreningsaktiv & påverka lokalt.
- Skänk pengar till en organisation.
 - Ät inte hotade fiskarter.
 - Hjälp groddjur över vägen.
- Minska konsumtion & köp ekologiskt.
- Rapportera arter du ser till Artportalen.
- Gör insatser i någon annans trädgård.

För dig med trädgård

- Bygg ett bihotell.
- Använd ej bekämpningsmedel/ konstgödsel.
 - Låt en del av gräsmattan bli en äng.
 - Lämna död ved i ett hörn av trädgården.
 - Sätt upp fågel- & fladdermusholkar.
- Lägg en sandhög i sol för att locka solitärbin.
 - Gör en minidamm som groddjur trivs i.

För markägare

- Skapa olika livsmiljöer på din mark.
- Prata med biologer eller ekologer.
 - Använd hyggesfritt skogsbruk.
- Skapa biparadis - ängsväxter, kullar av sand, bihotell & blommande inhemska träd & buskar.
 - Sök miljöersättning om du sköter betesmarker, slåtterängar, skogsbetes m m.
 - Anlägg en damm eller våtmark.

Tips på utmaning:

I Naturskyddsföreningens projekt *Världens längsta blomsteräng* ska vägkanter bli paradiser för biologisk mångfald. Sveriges vägkanter bildar en 600 000 kilometer lång sträcka. Arbetet sker i hela landet och alla som vill kan delta.

På naturesidan.se finns fler tips.

Sön 20 aug. Jättegrytor & flyttblock i Domedagsdalen

Tillgänglighetsanpassad guidning vid Sveafallen i Degerfors. Efter guidning och fika fortsätter de som vill vidare in i en del av reservatet som ej går att rulla fram på. Tid: 11-ca 14. Samling sker vid reservatsentrén som ligger ca 200 bortanför entrén till kulturcentrum Berget. Arr: Hopajola, Studieförbundet m fl.

Sön 20 aug. Besök vid Stora Mon och Lilla Mon

Vi letar signalarter av lavar, mossor, knärot m m. Samling kl 10 vid P-plats Lilla Mon, infart från RV 50, gamla vägen som är asfalterad. Ansv: Karin, 073-806 75 90. Arr: Nora biologiska förening.

Sön 20 aug. Cykeltur Hemfjärden runt

Söndagstur på cykel ca 40 km runt Hemfjärden. Start kl 11 från Slussen (USÖ-sidan). Arr: Cykelfrämjandet Örebro.

Lör 26 aug. Fladdermöss i Björskognäs

Följ med fladdermusentusiasten Helena Backius på kvällsvandring i månadens reservat Björskognäs i Hällefors kommun. Vi får veta i vilka miljöer vi kan förvänta oss att hitta nordens egna läderlappar. När mörkret faller tar vi fram ultraljudsdetektorer för att lyssna och spana tillsammans. Tid: 20-ca 23. Samling sker vid reservatets parkering. Guidningen ställs in vid regn.

Arr: Hopajola, Länsstyrelsen, Studieförbundet m fl.

Lör 26 aug. Höhässning på ängen i Håkansboda

Hjälp oss hässa hö på ängen. Dag kan ändras p g a väder. Ansv: Jesper, 070-680 42 56. Arr: Lindesbergs Naturskyddsförening.

Lör 26 aug. Utematlagning i Varbergaskogen

Kom på vår utematlagning med start kl 12. Vi lagar mat tillsammans, och pratar ekologisk mat och jordbruk. Anmälan till Malin, manimals@hotmail.se. Mer info på hemsidan eller Facebook. Arr: Naturskyddsföreningen Örebro.

Mån 28 aug. Blomstertur till Gudmundstorp

Ca 15 km, start kl 16 från Svampen. Arr: Cykelfrämjandet Örebro.

September

Lör 2 sep. Familjedag i Ställdalen

Välkommen kl 14 till föreningens klubbstuga. Tag med picknick-korg. Arr: Ställdalens Naturstudieklubb.

Yngsta deltagaren på bioblitz i Ässkogstorp. Foto: Ankie Rauséus

Sön 3 sep. Frågesport & grillning i Varbergaskogen

Tillgänglighetsanpassad promenad i fin stadsnära natur. Skogen är omväxlande med många olika naturmiljöer, lekplatser och figurer som lockar barn och vuxna. Medtag matsäck/något att grilla. Tid: 11-14. Samling vid VOX-parkens scen. Arr: Hopajola, handikapporganisationer i länet, Studieförbundet och Örebro kommun.

Sön 3 sep. Guidning av Brevens bruks industrihistoria

Brevens Bruk är en unik bruksmiljö som berättar en spännande epok i Sveriges historia. Pris medlem: 50 kr, icke medlem: 100 kr. Anmälan till Lars på info@vebo.nu. Arr: STF Närke Bergslagen.

Mån 4 sep. Cykeltur till Kvismaren

Cykling ca 32 km för att beskåda tranorna i Kvismaren. Start kl 16 från Ronnie Peterson statyn. Arr: Cykelfrämjandet Örebro.

Mån 4 sep. Vadarspaning i Källviken, Kvismaren

Tid: 18-20. Samling vid Norrbyås kyrka kl 18 för samäkning till bästa observationsplatsen. Ansv: Lars, 070-558 99 06. Arr: Närkes Ornitologiska Förening (NOF).

Lör 9 sep. Äppelfestival i Nora

Traditionell festival med artbestämning av äpplen, mustning, provsmakning, äppelkaketävling m m. Tid: 11-15. Båten Plaskus avgår löpande, med start kl 10.50. Arr: Naturskyddsföreningen i Nora, Nora kommun samt Studieförbundet.

Lör 9 sep. Fågelskådning i Fiskeboda

Samling: 9 vid ICA Odensbacken för samäkning till Fiskeboda vid Hjälmarens strand. Tag med eget fika. Ansv: Krister, 019-45 22 04. Arr: Östernärkes Naturvårdsförening.

Lör 9 sep. Samtal vid elden i Karlslund

Vi träffas vid grillplatsen vid Karlslundsfallen för att grilla, spana trollsländor & andra insekter, och samtala om naturen. Medtag egen mat. Vid regn så ställer vi in. Anmälan till Dan, dan_cederholm@hotmail.com. Arr: Naturskyddsföreningen Örebro.

Lör 9 sep. Vandringens dag i Harge Uddar

Naturresevatet Harge ligger i ett storslaget landskap vid Vättern, med dramatiska klippstränder och gamla hälltallmarker. Anmälan till Pelle, 076-297 97 33. Arr: STF Närke Bergslagen.

Lör 9 sep. Vandring i Garphyttelint

Vi samlas kl 13 vid Garphyttbussens ändhållplats (Kvarnvägen) och går en tur (ca 3 tim) i denna unika och skyddsvärda kalkbarrskog. Medtag fika. Garphyttelint är ett av Örebro läns mest värdefulla naturområden utanför skyddade områden och ett viktigt rekreativområde. Arr: Naturskyddsföreningen Örebro län.

Sön 10 sep. Äventyrsvandring vid "Uggle stenar"

Följ med på vandring (ca 4-5 km) i Örebro närmaste vildmark, som är en del av Karlslundsskogen. Vi njuter av naturskogen och letar naturvårdsarter. Tag med kläder efter väder, något att sitta på och matsäck. Samling på Runnaby Kvarnväg, norr om Runnaby. Tid: 10-13. Arr: Hopajola, Örebro kommun, Studieförbundet m fl.

Sön 10 sep. Lär dig en ny matsvamp!

Matsvampsexkursion i svampskogen. Anmäl till Örjan Fredriksson 0587-62025 senast 7/9. Arr: Hällefors Naturskyddsförening.

Sön 10 sep. Rävahänget i Rynningeviken

Tid: 8-12. NOF finns vid Rävängsstugan för gemensam fågelspänning. Arr: Närkes Ornitologiska Förening (NOF).

Sön 10 sep. Permakultur i praktiken

Studiebesök hos Charl Crous i Klacka-Lerberg kl 10-12. Visning av odlingarna och prat om permakulturdessign. Arr: Nora Naturskyddsförening, Nora Trädgårdsförening.

Sön 10 sep. Stråtrövare & mytomspunna skogar

Tillgängliganpassad guidning till Junker Jägares sten, med samling vid Vitsands parkering. Därifrån går en cirka 600 meter lång stig. En påbuttore för rullstolsburna kan behövas. För de som vill gå vandrigen sen vidare på stigar som ej är handikappanpassade. Tid: 11-ca 14. Arr: Hopajola, handikapporganisationer i länet, Tivedens guider och Studieförbundet, med stöd av Region Örebro län.

Lör 16 sep. Fågeltornets dag i Frövi

Fågelskådning vid Hagaberg, med korvgrillning och tipspromenad. Ansv: Bo, 0581-322 13. Tid: 10-14. Arr: Frövi Fågelklubb.

Lör 16 sep. Skogens ätliga svampar & naturvårdsarter

Vi besöker Ullavi klints naturresevat och letar svampar, ätliga och naturvårdsarter, i den spännande kalkbarrskogen i Kilsbergens förkastningsbrant. Vi går ca 6 km i delvis mycket kuperad terräng. Samling vid badplatsens parkering sydväst om Klockhammarsdammen. Tid: 10-14. Arr: Hopajola, Länsstyrelsen m fl.

Genomgång av skogens olika svampar. Foto: Ankie Rauséus

Sön 17 sep. Vandring på Tio sjöars led

Alla som vill vara med tar sig till Svinsjöstugan kl 9 för skjuts till startplatsen. Sen vandring i valfri takt tillbaka till Svinsjöstugan. Ansv: Lars-Erik, 070-653 49 42. Arr: Karlskoga Naturskyddsförening, Karlskoga kommun.

Lör 23 sep. Tranor och gäss vid Kvismaren

I kvällningen kommer tusentals gäss och tranor inflygande till Kvismaren. Avresa Coop Hallsberg kl. 17, alt. Kumla församlingshem kl. 17. Arr: Kumla och Hallsbergs Naturskyddsförening.

Sön 24 sep. Vandring vid Snårsjöleden

Vi träffas kl 10.30 vid Vikens naturreservat i Åsbro och tar oss runt Snårsjöleden, ca 7 km. Leden är delvis krävande. Anmälan till stf.narke.bergslagen@la.stfturist.se Arr: STF Närke Bergslagen.

Mån 25 sep. Lär dig använda Artportalen

Owe Nilsson ger oss en genomgång av artportalen och dess funktioner. För att det ska bli så meningsfullt som möjligt behöver man skapa ett eget konto innan. Plats: Vadaregatan 3 i Karlskoga. Tid kl 18. Arr: Karlskoga Naturskyddsförening.

Fre 29 sep. Utematlagning i stadsnära skog i Örebro

Örebrokretsen bjuder på utematlagning i stadsnära skog, med start kl 12. Välkomna att tillsammans laga och njuta av säsongens ekomat. Anmäl till Malin, manimals@hotmail.se. Mer info på hemsidan. Arr: Naturskyddsföreningen Örebro.

Lör 30 sep. Skogsbruk & naturvård, en möjlig kombo?

Skogsentreprenör Björn Gustafson visar olika skogsmiljöer och berättar. Avfärd från Coop Hallsberg kl 10.30 och samling vid korvfabriken i Sköllersta kl 11. Arr: Hallsberg Naturskyddsförening.

Lör 30 sep. Vandring till minne av Åke Olsson

Till minne av Åke arrangerar vi en lugn vandring med start kl 11 vid busshållplatsen till Kalle Posts väg för promenad mot Cafe skogen. Anmälan till Pelle på 076-297 97 33. Arr: STF Närke Bergslagen.

Ons 4 okt. Lägereldsberättelser i Södra Hyttan

Vi möts vid lägerelden och delar berättelser. Medtag fika/grillning, varma kläder och något att sitta på. Samling kl 18 vid blåshuset. Vid dåligt väder är vi inne. Arr: Hällefors Naturskyddsförening, Bergslagens Visitor Center.

Lör 7 okt. Ekursion med moss-tema

Mötesplats och mer info meddelas på föreningens hemsida. Ledare: Michael Andersson. Arr: Örebro läns Botaniska Sällskap.

Lör 7 okt. Språka mellan tallarna i Karlskoga

Naturaktiviteter för vuxna på Rävåskullen. Tid: 11-13 vid Rävåskolan. Anmälan och info till Hala Buraq, 0700-74 83 72. Arr: Karlskoga Naturskyddsförening.

Sön 8 okt. Svamputflykt i Lejaskogen

Kom och lär dig om matsvampar samt ovanliga svampar, sk. naturvårdsarter. Tid: 10-14. Medtag svampkniv och matsäck. Anmälan till Agneta, 070-546 41 03. Arr: Lindesbergs Naturskyddsförening.

Sön 8 okt. Vandring i Fasaskogen

Heldagsvandring under ledning av Anders Norudde, som också är duktig på skrönor. Samling kl 9 för samäkning vid Sjöviksplan, Karlskoga alt. kl 9.30 vid Rönningshyttan. Ansv: Anders, tel 073-055 58 33. Arr: Karlskoga Naturskyddsförening.

Lör-sön 14-15 okt. Vandring med tältövernattning

Vi vandrar från Digerberget till lilla Ramsjön, där vi slår läger. Dagen efter vandrar vi tillbaka, ca 10 km vandring. Anmälan senast 10/10 till Pelle 076-297 97 33. Arr: STF Närke Bergslagen.

Foto: Lovisa Larsson

Sön 15 okt. Vandring till Yxnäset

Samling 9 vid parkeringen Bondevrak. Fågelskådning och brasa vid Hjälmärstranden. Tag med korv för grillning/fika. Ansv: Krister, 019-45 22 04. Arr: Östernärkes Naturvårdsförening.

Lör 21 okt. Grottor, friluftsliv & eld i Jätteberget

Utforska månadens reservat Jätteberget i Fasaskogen med oss. Vi möter den trolska skogen och de arter som trivs här, samt testar olika sätt att göra upp eld. Föranmälan till natur@hopajola.se. Tid: 10-13.30. Arr: Hopajola, Länsstyrelsen, Studieförbundet m fl.

Sön 29 okt. Sveriges minsta stad - Jerle

År 1642 blev Jerle en stad. Följ med på historisk stadsvandring kl 11 i Sveriges minsta stad. Pris medlem: 200 kr, icke medlem: 250 kr. Fika ingår. Anmäl på info@vebo.se. Arr: STF Närke Bergslagen.

Sön 5 nov. Novemberdisets vänner

Fågelskådning utefter den södra Hjälmärkant. Tid: 08-14. Samling vid Stora Mellösa kyrka. Ansv: Ronnie, 070-262 14 17. Arr: Närkes Ornitologiska Förening (NOF).

Sön 10 nov. Bildvisning med Jonas Forsberg

Kom och lyssna på Jonas Forsberg, Naturfotograferna. Tid: kl 17 i Viagården (Vintrosa Folkets Hus). Entré 50 kr inkl fika. Arr: Naturskyddsföreningen i Västernärke, Vintrosa Folkets Husförening.

Sön 12 nov. Fira fars dag i novemberskog

Vandring i Hälleforsstrakter. Anmälan senast 9/11 till Örjan, 0587-620 25. Arr: Hällefors Naturskyddsförening.

Sön 19 nov. Naturcafé & bildvisning i Sandvad

Bildvisning i Sandvads sportstuga kl 16, med lotteri, gott kaffebröd och trevlig samvaro. Arr: Östernärkes Naturvårdsförening.

Lör 25 nov. Återskapande av våtmark vid Ventärnen

Välkommen till månadens reservat Ventärnen. Kjell Ståhlberg på Länsstyrelsen Örebro visar och berättar om åtgärder som gjorts. Tid: 10-ca 13. Samling sker vid Fagertärns reservatparkering. Arr: Hopajola, Länsstyrelsen, Studieförbundet m fl.

Vandring med snöskor. Foto: Amanda Olsson

Lör 9 dec. Äventyrvandring, matlagning & vinterbad

Vi vandrar i månadens reservat Trolldalen där skogen är av urskogskaraktär. Terrängen är utmanande, ca 6 km med start vid Gårdsjötorps parkering. Sen matlagning och bad för de som vill. Tid: 10-15.30. Arr: Hopajola, Länsstyrelsen, Studieförbundet m fl.

Fre-lör 15-16 dec. Börja vintervandra & sova ute

Vintervandring med övernattnig i Kindla, start fredag kl 16. Onlineträff sker 12/12 kl 18 inför. Viss utrustning finns att låna. Anmälan senast 10/12 till alexander@sodrahyttan.se, 073-041 30 752. Arr: Hällefors Naturskyddsförening, Outdoor People of Bergslagen.

Följ oss på sociala medier

Håll dig uppdaterad kring länets naturreservat, guidningar, lokala naturvårdsinsatser och annat intressant gällande naturen.

Hopajola Naturvärnet

Hopajola

Hopajola

TELEFON: 072-546 01 05
E-POST: natur@hopajola.se
HEMSIDA: www.hopajola.se
FACEBOOK: Hopajola
ADRESS: Slottsgatan 13 A
703 61 Örebro

HOPAJOLA
ORG NR: 875002-5994
BG: 901-1024
SWISH: 123 901 1024

B

Ansvarig utgivare: Ankie Rauséus

Hopajola

En unik naturvårdsorganisation som bildades 1994 av länets kommuner, landstinget och Naturskyddsföreningarna i länet. www.hopajola.se

Närkes Insektsförening

www.narkesinsektsklubb.wixsite.com

NORA BIOLOGISKA FÖRENING

Nora Biologiska Förening

www.norabf.se

Ståldalens Naturstudieklubb

www.stalldalensnaturstudieklubb.com

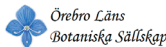
Cykelfrämjandet

www.cykelframjandet.se/orebro

Tysslingens Naturcenter

Guidningar, café, naturinfo, galleri, bildskådespel, utbildning. www.tysslingen.nu

Örebro Läns Botaniska Sällskap (ÖLBS)

Utforskar länets flora och verkar för skydd av växter och växtplatser, ordnar utfärder till växter och svampar. www.olbs.se

Friluftsförbundet

Föreningen har en bred verksamhet inom friluftsliv, för både stora som små. www.friluftsframjandet.se/orebro

Naturskyddsföreningen i Örebro län

I länet finns tio kretsar och ett länsförbund. Vi arbetar med natur- och miljöfrågor. Tel kansli: 072-546 01 06. Från länsförbundets hemsida hittar du till kretsarnas lokala sidor; www.orebrolan.naturskyddsforeningen.se

Svenska Turistföreningen (STF)

Främjar svensk turism och kunskap om vår natur och kultur. www.svenskaturistforeningen.se

Östernärkes Naturvårdsförening (ÖNF)

Föreningen har en grupp på facebook.

Frövi Fågelklubb

Har klubblokal i Museet, Frövifors. www.birds.nu/ffk.htm

Hällefors Ornitologiska Förening

www.halleforsornitologiskaforening.se

Närkes Ornitologiska Förening (NOF)

Förening för den fågelintresserade. www.birdlife.se/nofnet

Studieförbundet

Ett av Sveriges största studieförbund med profilområdena natur, djur, miljö och kultur. Är partipolitiskt, religiöst och fackligt obundet. De flesta aktiviteter i detta program görs i samarbete med Studieförbundet. www.studieframjandet.se

